

ZENTA és VIDEKE

HELYI ÉS VIDÉKI KÖZÉRDEKŰ HETI KÖZLÖNY.

Szerkesztői helyiség:
Kigyó utca, 262 szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők
Kéziratok nem adóznak vissza.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:
Egész évre 4 frt — Félévre 2 frt — Negyedévre 1 frt
Egyes szám ára 10 kr
Hirdetési díjak: Egész oldal 20 frt — Fél oldal 10 frt
50 kr — Negyed oldal 5 frt 50 kr
Bélyégdíj minden hirdetés után 30 kr.

Kiadói hivatal:
Schvarcz Sándor könyvkereskedése, hová a előfizetések és hirdetések intézendők és ezek díjai fizetendők
NYILTTÉR PETIT SORA 15 KRAJ CZAK.

Az új közmunka törvény.

Az 1890. évi I. törvényzikk egyike a legszükségesebb, de egyuttal a legigazságosabb állami intézkedéseknek. Tudva van általános, hogy a közutak kiépítésére századunkban minden életrevaló állam nagy gondot fordít. A műveltebb országok különösen. Halmaza keletkezett e században a forgalmi, vagyis a közlekedési törvényeknek. A postaügy, a postaigazgatás és a postaüzlet szervezete; a vasutak és működésüknek természete; a vasutügy annyiféle rendszere, szervezete, a nyilvános gőzhajózás, és a távirdák megannyi külön intézménye és rendszere, mostmár egy világraszóló tanulmányt képez, magában foglalva a modern fejlődés történelmét, és az ebből keletkezett igények és jogviszonyok összességét. Szóval, a mi közlekedési ügy, az állam ebbeli tevékenységének minden ágában egy olyan organismus, amely az államok és országok anyagi jólétét fenntartja, fejleszti és dominálja.

Ezekből láthatjuk, hogy a közmunka törvény, amidőn annak célja oda irányul, hogy a forgalmat és a közlekedést szilárd és biztos közutak kiépítésével előmozdítsa, — illetőleg olyképp intézkedik, hogy kényszeríti a városokat és községeket is azoknak kiépítésére: a lehető leghathatósabban előmozdítja az állam, — egyuttal pedig a kérdésben álló városok, községek legvitálisabb érdekeit.

Manapság az industriális és kulturális haladás uralja a világot. Az anyaföld, legyen bár még oly termékeny, — régi állapotában, az ész és kézipar productumával ki nem állja a versenyt. Tanulnunk, dolgoznunk, iparkodnunk és haladnunk kell minden téren. Mert a közlekedés mai rendszere mellett, azok, akik távol tartják magukat az általános haladástól és visszamaradnak: minden téren le fognak győzteni. A kereskedelem óriási arányokat öltött. Az ész és kézipar fejlődik mindenütt. A földművelés és gazdálkodás intensivebben vezetetik. A gazdasági eszközök megváltoztak Számításba jön mostmár minden. A kéninapszám és fuvarmunka időhöz köttek. Aki mindezekkel nem gazdálkodik, nem fogja megtalálni calculusát. A szabályozott és meggyorsított közlekedés, oly fontos szerepet játszik a gazdálkodásban, hogy általa megkétszerezedik a hasznos munka eredménye.

Ezek az okok indították hazánk lánglelkű közlekedési ministerét: Baross Gábort a fentemlített törvényzikk keresztülvitelét megelőző javaslat beterjesztésére. És a magyar országgyűlés azt egész terjedelmében, csaknem változatlanul elfogadta. Az országgyűlési tárgyalás során be is bizonyított, hogy új közmunka törvényünknel, ez időszert Európában bármelyik államában jobb és igazságosabb alapokra fektetett ily nemű törvény nincsen. Ezen aas-

piciumok kösött lép most először életbe az 1890. évi I. törvényzikk, amiért is időszertnek találtuk a fentebbieket elmondani, egyuttal pedig a „kulcsot“ megismertetni, amey szerint a közmunka-adó kivettetik.

Az adózók bizonyos cathogoriákra vannak felosztva. A nagyobb adózók 5-ös %-ban róják le ebéli adójukat. Vannak aztán minimálisok; — ezek osztályát azon adófizető egyének képezik, a kiknek állami adója a 24 frtot meg nem haladja, és igazvonó jószággal nem bírnak, vagyis a nap-szamosok. Vannak még 40 frton alóli adófizetők, akik igavonó jószágokat bírnak. A tabella szerint amazok három kézi nap-szám egyenlegét, vagyis o. é. 1 frt 20 krajczárt; — az utóbbiak pedig fizetni fognak egyszer-mindenkorra, évenként oszt. ért. 2 frt; vagy is egy igavonó járműnek egy napi egyenlegét.

Már ezekből is kitűnik, hogy a jelenleg életbe lépett közmunka törvény, mennyire más mint a régi volt. Azelőtt volt számos osztály, a mely alig fizetett e czimen valamit! pedig a közutat és utakat akarhányszor, sőt nem ritkán, épen sürően használták. Még a földbirtokosság között sem volt meg az igazságos arány. **Mennél gazdagabb volt a földbirtokos, annál kevesebbet fizetett. A kis gazdák, a három, négy, öt, — egész 30 holdas kis birtokosság volt legaránytalanabban megterhelve. — A gazdag házbirtokosok, akik-**

TÁRCZA.

A HŐS.

Elbeszélés.

Irta: Varga Mihály.

A világsi szomorú fegyverletétel megtörtént. A menekülők széthordták a gyászos hirt az egész országban, mely mindenütt, a hová csak elhatott, lehangolt-ágot, elkezeredést idézett elő. A legbátrabbak sem remélték többé. Halottas ház volt az ország, a melyben a honfiut remények kora halálát siratták.

Az erdélyrészi hegyek közé ékelt Bérczes községben a világsi napokról még mit sem tudtak. Nem volt a ki meghozza híret, katonái közül egy sem tért vissza; talán elvérzettek a csatásokon, de az is lehet, hogy valami földalatti börtönben kinlódnak. A többi menekülöktől sem tudtak meg semmit; nem vitt arra utjuk.

A haza vonuló diadalmas muszkáknak vagy kétszáz főnyi előcsapata Bérczesre is elvetődött élelemért. Az előőrök nem mehetvén be a községbe, visszajöttek és jelentették, hogy a falu népe fegyverben áll. A csapat parancsnoka azonnal intézkedett, hogy a falut megrohanja.

A bérczesiek csakugyan fegyverrel várták az ellenséget. Élőkön az öreg Csólyos Andrásnak alig husz éves bátor fia állott, a ki Bem seregében sok dicső győzelem kivívásában vett részt, de

elvesztvén a bal karját, elbocsájtott. No de azal a megmaradt fél kézzel is sok dicsőt lehet még tenni!

A kis csapat fegyverzete elég hiányos volt, mert puská alig két harmadának jutott, — de bátorsággal, elszántsággal bőven el voltak látva. Mindannyia kész volt, ha kell, halni. A harczedett ifju vezér szavokat vette, hogy az ellenséget csak holt testükön át bocsájtják az apai szentélybe.

Ilyenformán ha győz is az ellenség, győzelme drága lesz, mert minden talpalatnyi földet sok vér árán kell megszerzenie.

Nem várták be a muszkák támadását.

Az ifju vezér kerülő utakon oly észrevétlenül jutott az ellenség hadállásához, és oly ügyesen intézte a támadást, hogy az ellenség nem csakély zavarba jutott. A küzdelem rövid, de annál hevesebb volt, és a bérczesiek győzedelmével végződött. A muszka had rendetlen futásnak eredt.

A bérczesiek nem üldözték a menekülőket, a ieszálló éj miatt nem is volt ajánlatos. Azt ugyan gyanították, hogy a muszkák nem hagyják ezt annyiban; az éj folyamán visszavárták őket. A vezér e szerint is intézkedett. Embereit rendbe szedte és egyes helyeken föllállította.

Azután visszasietett az apai házba, hogy — talán utoljára — Isten hozzádot mondjon öreg szüleinek, kedves testvéreinek. Ki tudja, mi történik az éjjel?

Már elérte a házat. Az udvarba lép. . . Abban a pillauatban a kert felől lövés dördül el, az

ifju megtántorodik, szívéhez kap. . . — A kertben rejtőző elmaradt muszka golyója szíven találta őt.

Ugyancsak abban a szempillantásban nyílt meg a ház ajtaja, az ősz apa lépett ki rajta. Érkező fia elé siet, hogy keblére ölelje, homlokon csókolja a diadalmas hadvezért. Épen jókor, ölelésre kitért karjaiba felfoghatta fia — holt testét.

— Fiam, szegény fiam!

Az apa bevitte a halottat a benyilóba s ott az ágyra fektette. Az anya gyöngé szíve nem bírta el ezt a jelenetet, ájultan rogyott össze.

Az éj beállta után csakugyan a falu alatt termett az ellenség. Jéhetett bátran. A kis csapat ereje a vezérében volt. Nem nagy vitézségbe került a vezér nélkül maradtakat bekeríteni és lefegyverezni.

Ugy éjjel táján, mikor a faluban a zaj elcsendesült, a halottasház mögötti kert sövénykerítésén nagy ovatosan egy férfi lépett az utra. A hold gyér világánál is hivehetni, hogy puskát szorongat a kezében. Megáll, körülnéz, aztán lázas, gyors léptekkel megindult a kertek alatt. Minden izgatottsága mellett is óvatos, hogy a kutyákat föl ne neszelje. Mikor a templom irányába ér, új irányt vesz s egy közön át a templomterre jut, innen pedig a sövény mellett húzóva a plébániának tart.

Itt egy rövid időre meghuzódik a plébániát kerítő köfalnál. Néz és halgatódzik, nem vette-ésre valaki. Sehöl semmi gyanus jel. A hűvös

nek a főbb terek utcáin, emeletes és drága boltelhelyiségekkel ellátott házaik vannak, alig fizettek valamit. A mostan törvényei mind ez most megváltozik; és a gazdagabb földbirtokosok is, akik eddig földjeiket bérbe adták, s így igavonó jószáguk sem volt, — ezután adófizetők arányához képest fognak fizetni. Fizetni fognak a napszimosok, az iparosok és azok is, a kiknek egy kocsjukon és két lovon nincsen egyébük, hanem mint fer- tebb kimutattuk, igen mérsékeltén.

Az égbekiáltó aránytalanság ezzel megszűnik, és ha nem is egyszerre, de lassan- lassan kifognak épülni közutaink, városi lakosságunk, de különösen a földművelő gazda közösség végtelen hasznára.

Hogyan és mikép? erről a tárgy nagy- fontossága miatt elmondjuk véleményün- ket legközelebb egy másik cikkben.

Munkáskérdés és a Katholikus- Legény-Egylet.

(Szakavatott kézből kapjuk a fenti című heces munkát, mely egy hosszabb cikksorozatnak bevezetésévé képezi s mely a zentai iparosif- juságnak jövő szellemi életében fényes világító szövevényként kíván szolgálni. Óhajtanánk említeni, mikép e cikket első sorban a tisztos iparos osztály olvassa át, meg át buzgó figyelemmel; de egyben szerfölött kíváncsi, hogy e nagybecsi dolgozat ilyenféle érdeklődést kelten városunk élőkél — különösen pedig keresztény — férfai- nál is, mint a kiknek közreműködésével e cikk- sorozatban kifejtendő eszmék megvalósítása alkal- mából bizton s előre is számítunk. Ugy legyen! A szerk.)

„Isten áldja a tisztospárt!”

Korunkat némi előzeretettel a „haladást”, a „felvilágosultságot” századunk szok- tákat nevezni. Még jellemzőbben nevezhető az a

szél csak a faluszerte ugató kutyák hangját és a közelben hallatszó zenehangokat hozza füléhez. Az utolsó negyedében lévő hold is leldozott már. Épen jőkor, legülőbb neki sem vette észre, midőn a fél mentén lévő fák egyikére felmászott, el- nyelte a sötétség. A zajt, melyet misztis közben okozott, hallatlanul tette a szél zugása.

A plebánia szomszédságában, a kastélyban vígan vannak. A fényesen kivilágított termekben a muzika tisztok mulatnak. Néhányan az udvaron járnak fil és alá; épen arról van szó, hogyan bűnhődjék a faluszert a morészégerért, hogy fegy- vert mert fogni ellenük. Az egyik ezt, a másik azt találja méltó büntetésnek.

Hirtelen lövés dördül el s az udvaron sötéti c oportból az ezredes állott fejjel bukik társai lábához.

A zene elhallgatott, a mulatozásnak vége szakadt, a tisztok rohantak az udvarra.

A lövés a plebános is kifutott az ud- varra.

— Plebános ur, szólj valaki a sötétben hatkán, — fiam megvan boszuiva.

A meglépett pap arra felátar tartani, a a merőli a hang jött, mikor heves zörgés hallat- szik a kapun.

Egy muzika tiszt lépett be és izgatottan lérdi:

- Hol a gyilkos?
- Hát már megölték valakit!
- Igen: az ezredeset lölték meg.
- Szent Isten! az ezredes? A lövést én is hallottam.

— De önének látnia kellett a nyomorultat; mondja szaporán, merre van?

— Úrcsak én a gyilkost nem láttam; a mint ön is látja, az éj oly sötét, hogy öt lépésről már nem lehet a tárgyakat megkülönböztetni.

Ezalatt több tiszt jött át és rögtön átkutat- tak a plebániát és annak környékét, de eredmény- telestül. A tette nek tetjesen nyomra vezetett.

(Vége köv.)

„világ-g-kérdés” századának. Mert nap- jainkban oly nagyhaderejű kérdések merülnek fel, melyeknek sikeres megoldása egyik legszebb, le egyszerű-mind legnezebb feladatot képezi ko- csnaknak. Ezen mindig napirenden levő nagyfon- tossági kérdések egyik legnagyobbika és legfé- lelmetesebbike a munkáskérdés.

Mindenki nagyfontosságúnak tartja a „keleti kérdést”, melynek megoldására remegve gondol egész Europa; de sokkal nagyobb fontossága a „munkáskérdés”, melynek sikeres megoldására fe- szült figyelemmel vár az egész művelt világ. A z. csak a európai kérdés csupán a győri-ország létjogát fenyegeti; de ez korunkban már egy nagy, hatalmas világgkérdés s a nötte ki magát és az egész művelt világot reme- gésbe ejti.

Nem korunk szüleménye a munkáskérdés, a piramitok tövében ringott bűbesége, a hatalmas fiarok zsarnoki önkényének rablánczai között élte le gyermekkorát; de századunk volt az, mely egy hatalmas szőnyvet alkotott belőle, mikor el- tépte lánczait, a szerete tette, mely hatalmas szemével átkacolta az egész emberiséget és úgy fűzte az Isten kebeléhez a munkás-családot.

Sokszor felülötte már hídca-fejét a mun- káskérdés, s mintegy óriási szőny nem egy hatalmas trónt forgatott föl; de soha sem tűnt még fel oly félelmetes alakban, mint korunkban, midőn az egész világot forrongásba hozza, az egész társadalmat felforgatással fenyegeti. — Sok- nak vállalkoztak már eme nagyfontossági világ- kérdés megoldására, de eddig sikertelenül. Leg- ujabbban mindenki feszült figyelemmel tekint Né- metországra, melynek nagyvárúó fiatal császára nemes kézzel vállalta magára Nagy Sándor híres szerepét, hogy eme világhírű gordiusi csom- ót sikeresen megoldja. De félt, hogy terve dugába dől, ügyekezete sikertelen leend és a ne- héz vállalatnak már kezelése kimeríti ifju erejét leloh. szja nemes buzgalmit, meghiusítja nagy- szerű tervét, sőt talán trónjával fizetendő meg vállalatát. Aki ugyanis ismeri a munkáskérdés keletkezését, tanulmányozza annak fejlődését, tudja jelenlegi állását, az önkényt be fogja látni, hogy e nagy világ kérdést egyedül a szeretet vallása oldhatja meg, a nagyfontossági munkáskérdést csakis a vallás szeretete képes szerencsésen meg- fejteni, mely a felelmetes szőnyre egy szebb jö- vőben ismét reáteszi a szeretet édes bilincseit s a munkás-osztálynak a modern liberizmus által fel- szaggatott tajgó szív sebébe a vigasztalás égi balszámirját fogja csepegtetni.

Mielőtt azonban bemutatnánk ama tényező hatalmas erejét, mely hivatva van a nagy mun- káskérdés megoldására; mielőtt megismertetnánk amaz egyszerű, de hatalmas intézményt, mely korunk tántogó sebére a legerőszakségesebb gyógyír, mielőtt bemutatnánk ama szerény, de hatalmas egyesületet, mely a nagy világkérdés megoldásá- ban a legszebb reményekre jogosító missióval bír azáltal, hogy a munka nemesítő hatását tények- ben feltüntetve a tisztos ipar üzését meg kedvel- teti, az iparnak hatalmas lendületet ad, a mun- kásnak új otthont alapít, megóvja őt a romlott kor ve-zélyes miazmától, nemesíti lelkét, józan munkálkodásra lelkesíti erejét és nimbusal ko- szoruzza izzadt homlokát; ezáltal nek látjuk né- hány vonásban feltüntetni a munkáskérdés ke- letkezését, fejlődését és jelen- legi állását, hogy annál könnyebben rámu- tathassunk a hasznos gyógyszerre, mely a mun- kás nép sorsát enyhíteni, helyzetét javítani, kö- nyűtől felszárítani van hivatva kocunkba

R i c i.

Az új polg. közs. iskolaszék.

Zenta város képviselőtestületének okt. hó 29. közgyűlési tárgysorozatából jelen számunkban — fér szűke miatt — csu- pán egyetlen-egy tárgyról adhatunk részle- tes tudósítást, mely azonban egymaga fölér száz más, kisebb-rendű tárgynál.

Értjük ez alatt az új iskolaszéki ta- gok választását, mely a mondott napon, e legelőkeltebb részvét és h ves küzdelem mel- lett folyt le, s mely Kozits- és pártjának teljes, csufes vereségével végződött.

Megválasztottak pedig a következő

polgárok: dr. Révay N. János (145 szava- zattal), Lövei Károly (115 sz.), Matkovits József (144 sz.), Sák Frigyes (144 sz.), Bo- ros Gyevi Ferencz (141 sz.), Uernák An- tal (143 sz.), Szűcs József (111 sz.), Szabó László (140 sz.), Mester Lajos (107 sz.), mint kiket mindkét párt candidált; to- vábbá, Czehe Győző (90 sz.), Bergel Fe- rencz (90 sz.), Boromisza János (89 sz.), Dudás István (88 sz.), Hevér Péter (88 sz.), Matkovits Lajos (88 sz.), Kadvány Péter (88 sz.), Peczárszky György (88 sz.), Ber- gel Gyula (88 sz.), Rezsnyei Aurél (88 sz.), Braun Soma (88 sz.), Szárits Bertalan (88 sz.), Székfi György (88 sz.), Szűcs Lajos (88 sz.), Tóth Lajos (88 sz.), dr. Glückst- hál Adolf (88 sz.), Waits János (88 sz.), Zettin József (88 sz.), Fischer M ksa (87 sz.), Brestyánszky Kálmán (87 sz.), Homó- lya Máté (86 sz.), Vörös Flóri (86 sz.), Burány Dávid (86 sz.), Deutsch Farkas (85 sz.), N. Malosevits István (82 sz.). (E 34, a vképviselők közül választott iskolaszéki taghoz jön a 3 lelkész, u. m. Appel Ede rkath., Nikolits Sándor gkel., Klein Sala- mon rabbi; és a tanítótestület 3 képvise- lője: Lebak Ferencz, Harsányi János és Bakody Márton, — s ezek 40-en alkotják jövő 3 évre a zentai polg. közs. iskola- széket.)

Jellemző a szavazásra nézve az a kö- rülmény, hogy Reitman és Kozits a legke- vesebb szavazatot kapták. Mig ugyanis a többi, saját pártjukból vképviselők általá- ban 58 szavazatot kaptak, — eddig Reit- manra 54, Kozitsra 53 szav. esett.

Az átlagos szavazat-többség tehát: 30.

1890. febr. 25-én a győzelmet mind- össze 7 szótöbbséggel lehetett keresztül vinni, és okt. 29-én már 30-ra emelkedett fel a győzelmi szám.

Azt hisszük: ehhez sen kell bővebb magyarázat! . . .

És valamint febr. 25-ik után nem késtünk az elismerés hangján adózni azon férfiak érdemei előtt, kik a zentai értel- miség részére, akkoron a szép győzelmet lehetővé tenni segítettek. — épen így ma is, kell, hogy melegen megköszönjük azt a fáradhatlan, buzgó tevékenységét, a mit egyesek a jó- s nemes-ügy érdekében nap- ok óta eikövetek.

Ki kell ezek közül emelnünk mégis Bergel Ferencz és Braun Soma vképvisé- lőket, de meg magát érdemes vár. taná- csunkat is, kiknek egyenkinti és együttes érdemünk az, hogy: **Zentának újabb 3 évre intelligens polg. közs. iskolaszéke lesz.**

Most pedig végezetül még csak annyit mondunk: Ime okt. 29. ismét egy újabb s fényes bizonyosság arra, hogy az értelmiség, ha tömörül: győz! győz! és győz! . . .

△

Vidéki levelezés.

Ada 1890. okt. 28.

Tüzzel kezdek neki a tudósításnak, mert hát csak a z Isten őrizte meg, hogy tűz nem ütött ki a napokban városunkban. Egy szal- mukazal gyuladt ki a Tabán városrészben, s — dacára a két év óta folyton szervezkedő tűzöl- tőségnek — szépen elhamvadt a kazal; de — hál' Istennek! — más baj nem történt.

Itt nem történt ugyan, de történt a szállá- sokon. Ezalott körülbelül három héttel egy pár- hetes kutya egy kilencz tagu családot sorra mart, s közülök egy derék legény gyereken a marás után 12-13 napra a veszettségjelei mutatkoztak. Be is hozták szegényt a kórházba, hol a s. lel- kész áldást adott rá, mire ismét kivitték a sze- rencsétlent a tanyára. Ekkor a szolgabíróság köz- beléptére a szerencsétlent a városházához szállí- tották, hol vasárnapra — az orvosok állítása sze- rint — a veszettség tünetei közt kimult. Az esetről jegyzőkönyvet vettek fel, a kutyát az ál- latorvo felboncolta, a többi nyolcz családtagot pedig Pitz állatorvos kíséretében felszállították Budapeyre a Hőgyes-féle Paszteur-intézetbe. Hogy

főnt mint vélekednek ez eset felől, majd elmondja a kísérő, mert itt többen kétségbe vonják az eb veszettségét, fiatalágát tekintve. Bár ne lenne igaz! Azonban az elhalt fiu esete mást bizonyít.

Igazán örömlukre szolgítva, ha — különben képzett — orvosunk is úgy tévedtek volna diagnózisukkal, mint Falb Rudolf az ő hírhedségre törekvő időjósai által. Épen mára (23. m.) írta azt rejtenevesnek ígért kritikus napot, a mely pedig a lehető legzebb órái nap volt. Ugy látszik elszámította magát a talós ur pár nappal; az előző napok voltak kritikusok azoknak, kik fittől nem gondolkoltak. Különböző ez utóbbiaknak szegényeknek, mindig kritikus napjaik vannak Falb nélkül is, hát még az ilyen idő előtti, a töberi havazásban! Olyan helyre havazás indult neki nálunk — s bizonyára Zentán is, — hogy bizony-bizony alig biztunk még egy jó verőfényes napban. De még is megjött!

Csak a cigányainknak borult be szegényeknek. Életünk és zsebük sötét — de meddő — felhője az újabb szigoruan betartott 10-ig tartó záróra. Velük szomorkodnak a vendéglősök, kiknek a tízóra utáni rendezés évében csurgó jövedelem elpusztult reményén kívül máris 50—100 forintja bájja „a rőndöt.”

Hát az epedő szerelmesek! ? Hogyan visznek ezután „Nacht-Musikot? Mert hát a szeremnél is áll — azt tartják — hogy, „borban van az igazság.” No de legalább szerelmes szívük alatt kongó mellényzsebtük kevesebb zaklatásnak lesz kitéve ama bizonyos „Nacht-Musikok” részletfizetéses hátralékainak keserű törlesztésének „elmaradása mi-án.” Csöndes is minden az ősi éjszakákon! Helyette azonban nappal szól a ezitera a depókban, a napszámok pilinakitől szédült rongyos tömegének véres vertékkal szerezett s százszor megsíratott ritka krajezárja fejében.

De ha így van! . . .

Severus.

Helyi és vidéki hírek.

— **Hangversenyünkről.** Mult számunkban lehető bőven méltattuk az okt. 25-iki hangverseny szellemi, művészeti lefolyását; azért most arról csak is az anyagi részeket és a még eddig ki nem fejezett kedves kötelesség hangjait mondjuk el. Kedves kötelességet teljesítünk ugyanis akkor, midőn itt, a nyilvánosság terén is hálás érzellemmel telt szívvel mondunk köszönetet mindazoknak, kik a hangverseny nagyszerű sikereit bármi uton és módon elősegíteni kegyesek voltak. Így: Heiszler Ferenczné urnának a zongora; a fűrészgár t. igazgatóságának a palló-deszkák; Schambach Emil, Farkas Orbán és Homay Janos vendéglős uraknak a nád-székek; a dalárdának a szőnyeg átengedése iránt. — A mi a hangverseny anyagi részét illeti, ezt röviden a következőkben foglaltuk össze: Bevétel 310 frt, kiadás 85 frt volt. Maradt tehát a tüzkárosultak javára: 225 frt. Ez összegből, a rendező bizottság határozata folytán 25 frt a belügyminiszterhez — a tokaji-, 200 frt pedig a bács megyei alispáni hivatalhoz a kupiszinai tüzkárosultak részére küldték fel. — Felülírtettek a következők részéről történtek: Sándor Béla 5 frt, Lederer testvérek (Csóka) 5 frt, Schlesinger és Polakovits czig (Budapest) 5 frt, özv. ifj. Czifusz Ferenczné, Frankl Henrik 4—4 frt, Matkovits Lajos, Lukács-évits István, 3—3 frt, Kozics Aladár, Deutch Farkas, Deutch Lajos 2—2 frt, Hadzits József 1 frt 50 kr. Hirschenhauser Dávid, Muesy Menyhért, Dudás István, Matkovits József, Jablonszky Miksa, Viberál Dénes, dr. Fleck Miksa, Weber Károly 1—1 frt, ifj. Szabó István, 30 kr. Mindezekért forró köszönetet!

— **Szülök figyelemébe.** Heiszler Aladár új kereskedőnk, üzletébe insnak keres egy tisztességes családból való, ügyes gyermeket.

— **Új collega.** A kereskedő-iffjak egylete a leköszönt Scheinberger Dágober helyébe elnökülé Kozits Aladár, a „Takarék és hitelrészvény-társaság” új igazgatóját választotta meg. Elhatározták ugyanakkor, hogy az egylet „Utász” című lapját leszüntetik, ugyan, de más néven egy új lapot indítanak meg, e akkogy az új lap nem egyedül a kereskedelmi érdekeket fogja szolgálni, hanem „vegyes tartalmu” lap lesz. Ezek az igék manapság már testté is váltanak, mert a szellemi ujjzúllott, „Zentai Néplap” ezimén pénteken meg

is jelent. A „Czélunk” ezimű cikknek első részében egy valaki (a ki nem zentai) igen sok szép eszmét vet felszínre; e cikk II. részében pedig egy másik valaki (no ez már lehet zentai!) az írja: hogy az új hírlapnak „figyvere a közérdek védelmezésére köszöritült éber figyelem és tisztességes részrehajlatlanság, horgonya a becsület leend.” — Szívünköl kívánjuk 1-ör is azt, hogy e szavak beteljesedjenek, és 2-or hogy a „Zentai Néplap” hosszabb életű legyen, mint volt az — „Újság.”

— **Miniszteri elismerés.** A vallás- és közoktatásiügyi m. kir. miniszter Sztay József esküvőnyel állami tanítóképzési igazgatóhoz a következő levelet írta: „Mida Tekenetűség a tanítgy terén 37. a tanítóképzés terén 26 éven át kifejtett odaadó és sikeres működése után saját kérelmére nyugalmába vonul hosszú pályáján szerezett bökös érdemei által indítattva. Felkintességének buzgó fáradozásai és az ebből szép eredményeként öszinte elismerémet nyilvánítom. Ohajom és kívánom, hogy a jól kiérdemelt nyugalmát sokáig élvezze és hogy az új pályáján, főleg pedig a gazdasági és közéleti oktatásnak a tanítóképzéssel való gyakorlati összekapcsolásának tekintetében elért szép sikerei bárdólag hasznosak és mentő több követőre találjanak. — Sann ur nálunk kedve magasabb pályáján, mint a zentai elemi iskolák igazgatója neveztetett ki képzési tanácsra s gyermekeiben részleg most is a zentai Jován Matild leány a mosás tanítónő és Csehe Gyöznek, az ünepeit utódjának, kedves felesége. Al multos annos!”

— **Monstre pör.** A járás-osztási per végvártalása nov. 6. veszi kezdetét. Nagyvendéglő dísztermében még pedig a delegált nagy kikérdei k. törvényszék bírának közbejöttével. Karzati jegykért a városi kapitánysághos kell fordulni.

— **Az I. zentai nőegylet választmányából.** Nőegyletünk választmánya a mult napokban gyűlést tartott, hol is agyebek között elhatározott, mikép az egylet alapítóje javára nov. 23-án, házias jellegű „Katalin estely”-t rendez. Együttal a választmányt is kiegészíték, nevezetesen: dr. Révayné, Czehéné és Szabó Sándorné unökkel.

— **Jótekonyczélú társas estely.** „Népkör”-ünk a Kupiszinai tüzkárosultak javára helyiségében, Schambach bátyjánál társas-estelyt fog rendezni még e hóban. A részletek ez idig még nincsenek teljesen megállapítva, s így az estely leendő megírását ez utúl eszün jelezni ohajtottuk.

— **Hymen.** Kovács Péter polgártársunk kedves leányát Mariskát, a mult napokban jegyezte el Szekeres Pál ifju iparos. — Sicherman Róza, Zenta és Netter Lipót, Mokrin — jegyesek.

— **Követésreméltó cselekedet.** Szabadka város plebánosa, Mamuzsich Mátyás prépost a sz. Teréz bucsi alkalmával adni szokott népes ebédet az idén nem tartotta meg, hanem e helyett a tokaji és kupuszinai tüzkárosultaknak 100 frtot küldött.

— **Öngyilkosság.** Nagy izgalomba ejtette hétfőn a mi helyi érdekű vasuti utasainkat egy rémes eset, melynek szintere Szabadka külvárosa, szereplője pedig egy 22 éves, a tisztességesebb osztályhoz tartozott ifju ember volt. Amint ugyanis a vonat beért a szabadkai házak közé, a külvárosba, a gép egyszerre nagyot zökkenve megállott. Az utasok, vasuti catastrofhátol tartva, persze hogy ijedtea ugráltak ki, egyik jobb, másik bal felől. A megállás felől tudakozólni, előre mentek a gépészhez, hol egy borzaszój látványának lettek tanúiv. A gép kerekai alatt egy iszonyuan összeroncsolt emberi hullat pillantottak meg. A holttest a fentebb emberé, nevszerint Pakaski József okonazis illeőségű njevező volt, ki a katonai beruokkal ismét több napra elkésétt és bűntetésétől való féltében — öngyilkossá lett.

— **A Ferencz-csatorna meghoszszabítása.** A mint az „Ó-Becse és Vidéke” írja, a magus kormány már elhatározta, hogy a Ferencz-csatorna medre B.-Földvártól az óbecsei sárgaparton, egész a botráig s innen a Tiszáig megállitassák. Ez Ó-Becsenek mindenesetre előnyére fog válni.

— **Templom festés.** Gör. kel. testvéreink templomukat 1400 frton díszesen kifestetik Schitzer Mihályval, azzal a jóhírű szegedi festővel, ki a kulpini és sz-tamási templomokat is festette. Ugyan ő festette ki Dunlygyerszky Lázár, bácskai mábob nvideki pilótájának termeit is, számszerint uyezott 2300 frtért, mely kézi-festés már egészen művészti számba megyen.

— **Ó-Becse a tüzkárosultaknak.** Derék bácskai földieink, Ó-Becse értelmisége, a kupuszinai tüzkárosultak javára szintén hangversenyt fog rendezni a jövő héten, a hol a legnagyobb vonzerőt ugyancsak az fogja gyakorolni, a ki ezt nálunk is szives volt megeselekedni, t. i.:

nt. Almásy Miklós ur. — Sokáig éljen a nemeszivil művész!

— **Új masina.** Alkalmunk volt látni egy valósigos e oda gépet. Mosógép a neve. 24., szóval is kirkk: huszonnégy inget 12 percz alatt 1 napszámos nő segédkezése mellett, gyönyörű fehérre mosott és fiasart ki, úgy hogy a ruha fölig száraz lett s e mellett nem romlott, mint a közöl való fu-arással. Az új masina Schambach szőlőjében talált kvártélyt, hol bárki ismegnézheti. Ára 60—80 frt.

— **Apróságok.** Sok volt már a rovásos, maga is megdöbbsent, ha végigg-gondolta könnyelmű életének botlásait. Éppen nagy-péntek volt s benne is megszólalt a lelkiismeret. Magába szállott tehát és bűnbánó arecal beállit a paphoz, hogy ő gyónni akar. A pap kissé különösnek tartotta, hogy az urfi éppen e uapon kíván gyónni. „Édes barátom — mondja a vezeklőnek — nagy pénteken csak az szokott gyónni, ki méhet lopott.” Az urfi megírkent a pap nyilatkozatán, de hirtelen felállitotta magát és azt mondja: „A mézet ugyan nem miltam — az üvegen keresztül, egykor — mi kor lopogattam it, de most magátaméhet minlóg a köpűben hagytam.”

— **A bács megyei helyi érdekű vasutak jövedelmezősége.** A „Vasuti és Közlekedéstartgyi Közöny” legutóbbi száma kimutatást közöl helyi érdekű vasutaink augusztusi és augusztus végéig terjedő forgalmáról. A kimutatásnak főbb tételei a részvényeseknek csak örömeire szolgálhatnak, mert azt mutatják, hogy vasutaink nemesak sokba kerültek, hanem szépen jövedelmeznek is. A 111 kilométer hosszú vonalakon augusztus hónapban szállítottak 7250 személyt és 4050 touna terhet. A személyforgalom jövedelmezett 7900 forintot, az áruforgalom 8100 forintot; tehát egy kilométerre esik átlag 140 forint. Az év elejétől augusztus hó végéig befolyt a személyforgalom után 43100 forint, az áruforgalom után 53600 forint, összesen 201.700 forint s így egy kilométerre átlag 916 forint esik. A vonalak föntartásása kilométerenkint 500 és néhány forintba kerül éve kint s így augusztus hó végéig közel 400 frt fölösleg mutatkozik. Ez olyan eredmény, minőt nem is vártunk.

— **Másodérésű alma.** Szűtszner Ferencz bács-Földvári tanító kertjében másodérésű alma termett. Az alma a Renett-fajhoz tartozik és az ugynevezett kormos alma név alatt ismeretes.

— **A jövő évi költségvetéget.** Városi tanácsunk által készített „költségelírányzat” olyan midőhöz hasonlít egészen, melynek farkát és szárnyait kitépdesték. Valószínű, hogy Zentának költségvetését 1891-re is — Zomborban készitene. — A vképviselő határozata szerint 1891-re pótdadó nem lesz. A megálapított költségvetésről jövő számunkban terjedelmösen fogunk szöllani.

— **Egy szakácsné irataiból.** Egy szakácsné fiókjában a „szakácsné-jogvédő-egyesület”-alapítására szánt pontozatokat találták meg, melyek közül ide iktatjuk az érdekesebekeket: 1. A háziasszonyoknak föl kell hagyniok azzal a retene- szokással, hogy csak a keresztnevükön szólígnak minket; azt nem tőrjük, hogy ezután i mindig csak azt sipítsük: „Kati, hord be már a turós pombócöt!” Ezután így legyen: „Kati kisasszony, ha éppen nem esik serhére, legyen szives eleget tenni kvánságomnak és vegye folyamatba a turós gombócötök elkészítését. 2. Ha a szakácsné a vásárlásnál az ebéd-pénzből valami csekélységet, pld. a felét takarékosági szempontból magának tartja, a háziasszonyának semmi szava ninc hozzá, mert a kölcsönös bizalom a társadalmi rend alapja. 3. Ha egyszer-másor az étel egy csipetnyit kozmás, vagy egett, azt kiméletesen kell a szakácsné tudtára adni, s leginkább úgy, hogy az inyaneknek nemizlőt szó nélkül ott hagyjuk. 4. Minden szakácsné kap tüdeje kimélésre egy hólyagot, további legyezöt, hogy arczszíne ne szenvedjen sokat s egy üveg bort a lehülésre. 5. Ezután a szakácsné nem a konyhában, hanem a családi asztalnál ebédel. 6. A hivatalos órák pontosan betartandók: a szakácsné található délelőtt 8-tól 2 óráig, (1 órákor ebéd) és 3-tól 6-ig — a többi időt zavartalanul töltheti boudoirjában. 7. A vesztégetés már minnek volna bűn — a szeretők száma és megválasztása a szakácsné privát hatáskörébe tartozik. 8. Vasárnap nem főünk. 9. Tekintettel a „viszonyok”-ra, ezután minden héten két vasárnap lesz. 10. Csütörtökön csak hideg ételek kerülnek az asztalra. 11. A bér csak meg készereztetik. 12. Minden vasárnap rendezés és minden csütörtök rendkívüli kijáró nap.

— **Szomoru végzet!** Jávorszky Menyhért, kir. jár. bír. díjnok, péntek d. u. 5-6 óra között, Nagy János vendéglős helyiségében agyonlötte magát és rögtön meg is halt. Tettének oka eddig ismeretlen.

Gabona árak.

(Október 31-én)

Buza mm.	—	7 frt — krig.
Árpa	5	70
Zab	6	10
Kukorica tavaszra mozsolt	4	50

Csöves-kukorica eladásra nem hozott.

Szerkesztői nyílt posta.

„Egy választott képviselő”-nek — helyben. Cikkje és számtal elkéve érkezett. Jövőre bizonyosan jön.

Felelős szerkesztő: **HARSÁNYI JÁNOS.**

Kiadólap-tulajdonos: **SCHVARCZ SÁNDOR.**

HIRDETÉSEK

Új üzlet megnyitás!

Van szerencsém a n. é. közönséget ezennel s tisztelettel értesíteni, miszerint bel- és külföldi gyárakból általam személyesen beszerzett árukkal berendezett

norinbergi-, rövid-, kész fehérmű-, diszmű- és divat-üzletemet

a mai napon (nov 2-án), a főtér, Heiszler Ferencz ur házában, a gyógyszer-tár mellett (eddig Buchvald József fűszerkereskedő által birt. helyiségben) megnyitottam.

Es midőn ezt a mélyen tiszt. közönség becses tudomására hoznám, egyben arról is biztosítom, mikép főtörekvésem leendő divatos és a legfinomabb áruknak lehető jutányos áron való kiszolgálása által becses pártfogását jövőben mindenkorra kiérdemelni.

Zenta, 1890. nov. 2.

Kiváló tisztelettel

Heiszler Aladár.

Lehető jutányos árak!

Gyakorlati kereskedelmi magántanítás!

Egyszerű és kettős könyvitelt, német- és magyar-nyelvtant és levelezést, árúismet, váltójogot és kereskedelmi számtant, gyakorlati módotan után egy, hogy a növendék legrövidebb idő alatt bizony, önálló keresetforrást szerezhet, tanít

WEISZ IGNÁCZ

kereskedelmi- és magántanító T.-Kaniszán.

Bővebb értesítést szíveségből **Schvarcz Sándor könyvkereskedő** urnál helyben.

Gyors s biztos segítség, gyomorbajok és azok következményei ellen.

Az egészség fenntartására, az elbénkedés és ennek folytán a vének tisztítására és tiszta állapotban való fenntartására és a jó emésztés elősegítésére legjobb s, leghatásosabb szer a már is mindenütt ismeretes és kedvelt

életbalsam Dr. ROSA-tól.

Ezen életbalsam a legjobb s leggyógyhatásos gyógyfüvekből a legfinomabbakban van készítve s különösen minden emésztési bajok, gyomorgöres, étvágyhiány, savanyú felbűfödés, vertóbulás, a nyeres bajok stb. ellen teljesen hatásosnak bizonyul. Ily kitűnő hatásai következtében ezen életbalsam Elis-bizonyult megbízható házi-szerre lett a népek Ára egy nagy üveggel 1 frt, kis üveggel 50 kr. merő iratok ezrei bárkinek betétként végett rendelkezésre állnak.

Óvás! Hamisítások elkerülése végett, mindenkit figyelmeztetek, hogy az egyedüli általán az eredeti utasítás szerint készített „Dr. ROSA-féle életbalsam” minden üvegeskedje kék burkba van csomagolva, melyek hosszoldalain „Dr. ROSA életbalsama a „fekete sashoz” címzett gyógyszer-tárából. FRAGNER B. Prága - 250111.” német, cseh, ma yar és francia nyelven olvasható, szeles feléin pedig az ide nyomott védjegy látható.

Dr. ROSA életbalsama valódián kapható csak a készítő

FRAGNER B.

fróráktárában, gyógyszer-tár „a fekete sashoz” Prágában - 250111., és BUDAPESTEN Török József ur gyógyszerésznél, Királ-utca 12. sz. Budai Emil ur városi gyógyszer-tárában a Városház-téren.

Az oszt-magy. monarchia minden nagyobb gyógyszer-tárában van raktár ezen életbalsamból.

Ugyanott kapható: „prágai általános házi-kenőcs”,

több ezer hályanyilatkozattal elismert **biztos gyógyszer** mindenféle gyuladások, sebek és gennyedések ellen Ezen kenőcs biztos eredménneel használható a női emlő gyuladásánál, a tej tespedésénél szülőkör, kele vényénel, vérdaganatoknál, genyes fakadékoknál, pokolvarnál, körömyöknél, az ugynevezett körömyféregnél elkményedéseknél, felpuffadásoknál, mirigydaganatoknál, zsidaganatoknál, érzékenlen tagoknál stb. Minden gyuladást, daganatot, elkményedést, felpuffadást a legrövidebb idő alatt eltávolít; s ahol már gennyedés mutatkozik, ott a daganatot legrövidebb idő alatt fájdalom nélkül felszívja, kiéreti és kigyógyítja

Kapható 40 és 30 krajcáros szelencékben.

Óvás! Miatán a prágai általános házi-kenőcsöt sokszor utánozzák, mindenkit figyelmeztetek, hogy ez eredeti utasítás szerint csak nálam lesz készítve, s csak akkor valódi, ha a sárka érszelene, melybe töltetik, vörös használati utasításokba (melyek 9 nyelven nyomvák) és kék kartonba, melyen az ide nyomott védjegy látható -- burkolva van.

HALLÁSI BALZSAM a legbizonyultabb, számtalan próbatét által legbiztosabbnak elismert szer a nehézhallás kigyógyítására s az egészen elvesztett hallási tehetség visszanyerésére. **Egy üveg ára 1 frt.**

P SERHOFER J.-féle

gyógyszertár

BÉCSBEN, I. KER., SINGERSTRASSE 15. SZ. A,

„zum goldenen Reichsapfel.“

Vértisztító labdacso

ezelőtt általános labdacso neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacsok csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna. Évtizedek óta ezen labdacsok általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő házi-szerből készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacsok házi-szerül ajánlatnak és ajánlattak minden oly bajoknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek: mint epe-zavarok, májbajok, kölika, vértóbulások, aranyér, beltétlenség s hasonló betegségek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénység s az abból eredő bajoknál is: így sápkórnál, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacsok oly könnyen hatnak, hogy a legesekélyebb fájdalmakat sem okozzák, és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.

A számtalan hályairából, melyet e labdacsok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis nehányat említünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacsokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Schillerbaek, 1858. október 22-én.

Tekintetes Ur!

Alulirt kéri, hogy felette hasznos és kitűnő vértisztító labdacsokból ismét 4 csomagot küldeni szíveskedjék.

Neureiter Ignácz, orvos.

Hrasche, Flódnik mellett, 1887. szept. hó 12-én.

Tekintetes Ur!

Isten akaratá volt, hogy az Ön labdacsoi kezeim közű kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: Én gyermekágy-ban meghaltam olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyos már a halál közt voltam, ha az Ön esodálatra küldött labdacsoi engem nem mentették volna meg. Az Isten áldja meg Öt ezért ezerszer. Nagy bizalman van, hogy ezen labdacsok engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak.

Knife Teréz

Bécs-Ujhely, 1887. november 9-én.

Mélyen tisztelt Ur!

A legforróbb köszönetemet mondok ezennel Önnek 60 éves nagy-némén nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhuruban és vízkórsgban, már életét is megunta, melyről egyórákat le is mondott, midőn véletlenül egy dobozt kaptott az Ön kitűnő vértisztító labdacsoiból s azoknak áltandó használata folytán tökéletesen kigyógyult.

Weinzeittel Josefa.

Eichengraberamt, Góhli mellett, 1889. márczius 27-én

Tekintetes Ur!

Alulírott ismételtén kér 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitűnő labdacsoiból. El nem mulaszthatom legnagyobb elismerésemel kifejezni ezen labdacsok értéke felett és azokat a hol csak alkalman nyílik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hályairatom tetszészerintí használására. Önt ezen-nel felhatalmazom. Teljes tisztelettel

Hahn Ignácz.

Gotschdorf, Kolbach mellett, Sziléczia 1886. okt. 8-án.

T. Ur!

Felkérem, miszerint az Ön vértisztító labdacsoiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni szíveskedjék. Csakis az Ön esodálatos labdacsoinak köszönhetem, hogy egy gyomorbajtól, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacsok nálam sohasem fognak kifogni, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, — vagyok tisztelettel

Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacsok csakis **Pserhofer J.-féle**, az „arany birodalmi almához” címzett gyógyszer-tárban Bécsben I. Singerstrasse 15. sz. a. készíttetnek valódi minőségben, s egy 15 szem labdacso tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazatik, 1 frt 05 krba kerül; bérmentelen utánvételi küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál ke. esebb nem küldetik el.

Az összeg előbbeni bekiüldésnél (mi legjobban postautalványal eszközöltetik) bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 frt 15 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

NB. Nagy elterjedettségek következtében ezen labdacsok a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében kértik csakis Pserhofer J.-féle vértisztító labdacsoket követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használatai utasítása a Pserhofer J. névalírással fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon alírással vörös színben van ellátva.

1-12.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos hatásu, köszvényes és csúszos bajok, u. m.: gerince-agybántalom, tagszagatás, ischias, migraine, ideges fogfájás, főfájás, fülzagatás stb. stb. ellen. 1 forint 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs Pserhofer J.-től. Évek hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállított nagy szelencével 2 forint.

Általános tapasz Steudel tantórtól. Utós és szúrás által okozott sebeknél, mérés daganatoknál, ujjukacz, sebes- vagy gyuladtmell vagy más ily bajoknál, mint kitűnő szer lön kipróbálva. 1 tégely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fagybalsam Pserhofer J.-től. Sok év óta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve. 1 köcsöggel 40 krajczár. Bérmentve 65 kr.

Útifüvedv, egy általánosan fismert kitűnő házi-szer hurut, rekedtség, göresös köbögés stb. ellen. 1 üvegeske ára 50 krajczár. 2 üveg bérmentve 1 forint 50 krajczár.

Élet-esszenozia (prágai csöppek), megrontott gyomorosz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő házi-szer. 1 üvegesével 22 kr., 12 üveg 2 frt.

Általános tisztító-só Bullrich A. W.-től. Kitűnő házi-szer a rossz emésztés minden következményei, u. m.: főfájás, szédülés, gyomorgöres, gyomorháy, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 forint.

Angol csodabalszam, 1 üveg 50 krajczár.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por megszünteti a lábizzadást s az által képződő kellemetlen szagot, épen tartja a lábbelit és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Golyva-balszam, kitűnő szer golyva ellen. 1 üveg 40 krajczár, bérmentes küldéssel 65 krajczár.

Helső vagy egészség-só kitűnő gyógyszer, gyomorhurut és minden a rendetlen emésztésből származó bajoknál. 1 csomag 1 frt.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztrák lapokban hirdettet összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak, és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszerzetnek. — Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöltetik, ha a pénzösszeg előre beküldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek. — Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.